

Prehľad učiva – informácia pre rodiča

4. ročník, 2. polrok

SLOVENSKÝ JAZYK**PRIAMA REČ**

Priama reč sú časti textu, kde je presne zaznamenané, čo niekto povedal. Vyznačujeme ju úvodzovkami alebo pomlčkami. Pri priamej reči sa nachádza **uvádzacia veta**. Je v nej napísané, kto priamu reč povedal.

„Dáme si zmrzlinu?“ opýtal sa otecko.

„Ja si dám mangovú,“ povedala Zuzka.

„Skvelý nápad!“ zvolal Branko.

SLOVNÉ DRUHY**1. PODSTATNÉ MENÁ – KTO? ČO?**

Pomenávajú osoby, zvieratá, veci

- Vlastné – píšeme s veľkým začiatočným písmenom (Slovensko, Slovak,...)
- Všeobecné – píšeme s malým začiatočným písmenom (zima, jahoda, nos,...)

GRAMATICKÉ KATEGÓRIE

Rod podstatných mien – mužský rod (m.r.) TEN

– ženský rod (ž.r.) TÁ

– stredný rod (s.r.) TO

Číslo podstatných mien – jednotné číslo (j. č.) jablko

– množné číslo (m. č.) jablká

Pád podstatných mien – Pádový imposter ☺

PÁDOVÉ OTÁZKY	
NOMINATÍV	KTO? ČO?
GENITÍV	od KOHO? od ČOHO?
DATÍV	KOMU? ČOMU?
AKUZATÍV	vidím KOHO? vidím ČO?
LOKÁL	O KOM? O ČOM?
INŠTRUMENTÁL	S KÝM? S ČÍM?

2. PRÍDAVNÉ MENÁ – AKÝ? AKÁ? AKÉ?

Pomenúvajú vlastnosti osôb, zvierat, vecí. Sú vždy v rovnakom rode, čísle a páde ako podstatné mená, ku ktorým patria. (vysoký muž, milá žena, veselé dievčatá)

3. ZÁMENÁ

Môžeme nimi nahradiť podstatné mená, prídavné mená alebo iné slovné druhy.

☺ OSOBNÉ ZÁKLADNÉ ZÁMENÁ (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony)

☺ OSOBNÉ PRIVLASTŇOVACIE ZÁMENÁ (môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich)

4. ČÍSLOVKY – KOLKO? KOLKÍ? alebo KOLKÝ/KOLKÍ V PORADÍ?

Vyjadrujú počet osôb, zvierat, vecí alebo ich poradie.

☞ ZÁKLADNÉ ČÍSLOVKY (Kolko? Kolkí? piatí, dvadsaťosem, tridsaťdeväť,...)

☞ RADOVÉ ČÍSLOVKY (Kolký/Kolkí v poradí? piaty, dvadstaty ôsmi, tridsaty deviaty,...)

5. SLOVESÁ – ČO ROBI?

Vyjadrujú, čo osoby, zvieratá a veci robia

Napr. spievame, kreslíš, utierajú, cestovali

♥ NEURČITOK – základný tvar slovesa, vždy sa končí na písmeno –ť. Napr. spievať, kresliť, utierať, cestovať

GRAMATICKÉ KATEGÓRIE SLOVIES

a) Osoba – 1. osoba: ja alebo my

2. osoba: ty alebo vy

3. osoba: on, ona, ono alebo oni, ony

b) Číslo – jednotné číslo: ja píšem, ty píšeš, on/ona/ono píše

množné číslo: my píšeme, vy píšeme, oni/ony píšu

c) Čas – prítomný čas: teraz (píšem, kreslíme)

minulý čas: v minulosti (napísal, kreslili sme)

budúci čas: ešte len budú vykonané (napíše, budeme kresliť)

6. PRÍSLOVKY – KDE? KEDY? AKO?

Neohybný slovný druh. Napr. kde? doma, kedy? včera, ako? dobre,.....

7. PREDLOŽKY

Vyjadrujú vzťahy medzi slovami. Sú neohybný slovný druh. Zvyčajne stoja pred podstatnými menami, prídavnými menami, zámenami alebo číslovkami. Napr. **do** lesa, v košíku, **cez** letné prázdniny,...

POZOR: Z koho? Čoho? **Z** napr. vňat' **zo** záhrady, kamarátka **z** Japonska

S kým? S čím? **S** napr. pizza **so** syrom, varím **s** ním

Kvôli lepšej výslovnosti pridávame k predložkám s, z, k samohlásky o/u – napr. so sestrou (nie s sestrou), zo zeme (nie z zeme), ku Katke (nie k Katke)

8. SPOJKY

- Spájajú slová alebo vety
- Neohybný slovný druh
- Napr. a, i, aj, ani, alebo, keď, aby, že, ktorý,....

9. ČASTICE

- ☛ slová, ktorými vyjadrujeme svoj osobný postoj, názor
- ☛ neohybný slovný druh
- ☛ napr. áno, nie, hádam, asi, možno

10. CITOSLOVCA

- ☛ vyjadrujú city, vôľu, náladu alebo zvuky
- ☛ neohybný slovný druh
- ☛ napr. juj, hej, hav, ťap, au, fuj, bíf,....

SLOH

Osnova – stručný a výstižný záznam obsahu textu v bodoch. Body sú zoradené podľa informácií v texte.

Diskusia – výmena názorov, ktorej cieľom je vyjadriť sa k téme alebo vyriešiť nejaký problém. Pri diskusii sa správame slušne. Prihlásime sa o slovo, vyslovím svoj názor a pozorne si vypočujeme ďalších. Snažíme sa zistiť, aké dôvody viedli druhú stranu k jej správaniu. Pokojne vysvetlíme, čo sa nám nepáči. Navrhujeme spôsoby riešenia.

Opis osoby – najskôr vysvetlíme, o koho ide. Potom opíšeme vonkajší vzhľad, neskôr povahové vlastnosti a záujmy. Snažíme sa neopakovať „má“ a „je“. Snažíme sa používať aj prirovnania. Napr. Oči mojej mamy sú hnedé ako čokoláda.

Interview – vopred pripravený rozhovor s cieľom zistiť fakty o konkrétnej osobe alebo udalosti. Otázky môžeme klásť jednej alebo viacerým osobám. Môže byť spracované v ústnej alebo písomnej podobe.

Reprodukcia rozprávania – prerozprávanie textu vlastnými slovami. Dbáme na to, aby sme dej rozprávali postupne od začiatku do konca.

Plagát – verejný oznam, ktorý obsahuje dôležité údaje o pripravovanom podujatí.

Obec Zázrivá pozýva všetky detičky na oslavu:

Deň detí

keď bude **31.5.2015** v kultúrnom dome

s nasledovným programom:

13:00 rozprávanie

14:30 súťaž

16:30 dialožíka do **20:00**

Srdelčne Vás všetky pozývame.